

Ustawa
z dnia 2017r.
o pomocy państwa dla seniorów,
o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych
oraz o zmianie niektórych innych ustaw

Art. 1.

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. 1991 Nr 80 poz. 350 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) Art. 34 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. 1. Organy rentowe są zobowiązane jako płatnicy pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych bezpośrednio przez te organy świadczeń przedemerytalnych, zasiłków przedemerytalnych, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych, zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, rent strukturalnych oraz rent socjalnych.”

2) w Art. 34 ust. 7 skreśla się wyrazy „emerytur i rent”.

3) „Art. 52i. Zwalnia się od podatku dochodowego:

1. Emerytury i renty wypłacane na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. - o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.);
2. Emerytury i renty wypłacane na podstawie ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. 1994 Nr 53 poz. 214 z późn. zm.);
3. Emerytury i renty wypłacane na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277 z późn. zm.).”

Art. 2

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2004 Nr 210 poz. 2135 z późn. zm.) wprowadza się następującą zmianę:

- 1) w art. 82 po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:
„8a. Składka na ubezpieczenie zdrowotne nie jest opłacana przez osobę, która pobiera świadczenie emerytalne lub rentowe.”

Art. 3

W ustawie z dnia 13 października 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 513 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. 1. Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy nie może być niższa niż 102 % kwoty przypadającej w poprzedzającym roku podatkowym.
2. Różnicę w wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych określonego w ust. 2 pokrywa się z budżetu państwa.”
- 2) w art. 5 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. 1. Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze powiatu nie może być niższa niż 102 % kwoty przypadającej w poprzedzającym roku podatkowym.
2. Różnicę w wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych określonego w ust. 2 pokrywa się z budżetu państwa.”
- 3) w art. 6 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. 1. Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze województwa nie może być niższa niż 102 % kwoty w poprzedzającym roku podatkowym.
2. Różnicę w wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych określonego w ust. 2 pokrywa się z budżetu państwa.”

Art. 4

Zmniejszone wpływy składki zdrowotnej wynikające z wejścia w życie ustawy zostaną wyrównane z budżetu państwa.

Art. 5

Ustawa wchodzi w życie 30 dni po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw.

Uzasadnienie

Projekt ustawy zmierza do likwidacji obciążenia emerytów i rencistów podatkiem dochodowym od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne osób pobierających emeryturę lub rentę.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT), organy rentowe są obowiązane jako płatnicy pobierać zaliczki miesięczne od wypłacanych bezpośrednio przez te organy emerytur i rent, świadczeń przedemerytalnych i zasiłków przedemerytalnych, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych, zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, rent strukturalnych.

Art. 34 ust. 3 ustawy o PIT stanowi, że zaliczkę pobiera się, stosując najniższą stawkę podatkową określoną w skali, tj. stawkę 18 %. Tak obliczoną zaliczkę zmniejsza się o kwotę stanowiącą 1/12 kwoty zmniejszającej podatek.

Zgodnie z treścią art. 79 ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9 % podstawy wymiaru składki, jest miesięczna i niepodzielna.

Poniższe wyliczenia oparto na kwocie podstawy opodatkowania 2002,00 zł. W obliczeniach zastosowano:

- stawkę podatkową – 18 %,
- wskaźnik wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne – 9 % podstawy wymiaru składki –
- kwotę zmniejszającą podatek – 556,02 zł.

W oparciu o powyższe wyliczono:

- wysokość składki ubezpieczenia zdrowotnego

$$2002,00 \text{ zł} \times 9,00 \% = 180,18 \text{ zł}$$

- wysokość zaliczki na podatek dochodowy

$$2002,00 \text{ zł} \times 18 \% - 556,02 \text{ zł}/12 - 2002,00 \text{ zł} \times 7,75 \% = 158,87 \text{ zł} \quad (\text{159,00 zł po zaokrągleniu do pełnych złotych})$$

- wysokość emerytury netto = $2002,00 \text{ zł} - 180,18 \text{ zł} - 159,00 \text{ zł} = 1.662,82 \text{ zł}$.

Wysokość emerytury netto dla kwoty 1600 zł brutto

Do wyliczenia przyjmujemy stawkę podatkową w wysokości 18 %, oraz wskaźnik wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne – 9 % podstawy wymiaru składki. Kwota zmniejszająca podatek wynosi 556,02 zł.

Wysokość składki ubezpieczenia zdrowotnego:

- $1600,00 \text{ zł} \times 9,00 \% = 144 \text{ zł}$

Wysokość zaliczki na podatek dochodowy:

- $1600,00 \text{ zł} \times 18 \% - 556,02 \text{ zł}/12 - 1600,00 \text{ zł} \times 7,75 \% = 117,67 \text{ zł}$ (118,00 zł po zaokrągleniu do pełnych złotych)

Wysokość emerytury netto:

- $1600,00 \text{ zł}$ (brutto) - 144 zł (ub. zdrowotne) - 118,00 zł = 1338 zł netto

Wysokość świadczenia brutto	Wysokość świadczenia netto
1000	853.84
1500	1257.59
2000	1661.34
2500	2065.09
3000	2468.84

Wejście w życie ustawy spowoduje, iż emeryci i renciści będą otrzymywać świadczenia w wysokości emerytur/rent w kwocie brutto.

W marcu 2017 r. ZUS wypłacił emeryturę dla 5,17 mln osób - informuje Bankier.pl. Średnia emerytura wyniosła około 2150 zł brutto, czyli 1780 zł na rękę. Mediana wyniosła jednak 1930 zł brutto, czyli 1605 zł netto – oznacza to, że dokładnie połowa emerytów musi przeżyć miesiąc za taką kwotę lub mniejszą. Dokładna analiza pokazuje, że zróżnicowanie poziomu emerytur jest ogromne. Niemal 260 tys. kobiet ma emeryturę w wysokości do 1000 zł brutto. Jedna trzecia emerytek dostaje zaś między 1000 zł a 1600 zł. Z kolei mężczyźni najczęściej dostają emeryturę w przedziale 2000-2800 zł brutto, a aż 75 tys. emerytów dostaje z ZUS powyżej 5000 zł brutto.

Ponadto Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował, iż do 13 października 2017 r. wydał decyzje emerytalne dla blisko 100 tysięcy osób, które złożyły wniosek w związku z obniżeniem wieku emerytalnego. Przeciętna wysokość decyzji o wypłatach świadczeń wyniosła dla kobiet 1560 zł i 17 gr a dla mężczyzn 2782 zł i 81 gr . A w skrajnych przypadkach są to emerytury rzędu kilkudziesięciu złotych.

W niektórych krajach Unii Europejskiej emerytury są zwolnione z podatku dochodowego. Na Węgrzech zgodnie z ustawą nr CXVII z roku 1995 o podatku dochodowym emerytury, jako dochody osobiste są wolne od opodatkowania. Oznacza to, że jeśli emeryt poza emeryturą nie posiada innych dochodów nie ma obowiązku wypełnić za dany rok zeznania podatkowego. Podobnie sytuacja emerytów przedstawia się na Litwie i w Bułgarii, gdzie emeryci nie odprowadzają podatku dochodowego.

Projekt ustawy wpłynie pozytywnie na sytuację finansową osób pobierających emerytury i renty.

Projekt ustawy spowoduje zmniejszenie wpływów do budżetu państwa w sposób bezpośredni z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych oraz składki zdrowotnej, jednak wzrost dochodów osób pobierających emerytury i renty zwiększy udział budżetu państwa z podatków od towarów i usług.

Budżet państwa odnotuje zmniejszone wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości ok. 15 mld zł., natomiast składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego będą niższe o ok. 13 mld zł. Biorąc pod uwagę zwiększenie świadczeń emerytalno-rentowych wpływy do budżetu zostaną zwiększone poprzez podatek VAT.

Projekt ustawy wpłynie pozytywnie na sytuację budżetów jednostek samorządu terytorialnego, poprzez wprowadzenie mechanizmu zapewniającego jednostkom samorządu terytorialnego wpływy z podatku od osób fizycznych na poziomie 102 % z roku poprzedzającego.

Projekt nie przewiduje wydania aktów wykonawczych.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.